

Teologie: Jídlo a Bible 3.

Jatky coby peleš lotrovská?

Teologie

Jídlo a Bible 3.

Jatky coby peleš lotrovská?

V předchozím díle o jídle a Bibli padla zmínka o Jakubovi, který byl významnou postavou jeruzalémského křesťanského sboru. Významnou nejen proto, že to byl Ježíšův bratr, ale také díky své zbožnosti. Říkalo se mu Jakub Spravedlivý. Podle evangelisty Lukáše svolil, aby křesťané pohanského původu nebyli vázáni pravidly Mojžíšova zákona a mohli jíst všechno kromě masa obětovaného modlám a kromě krve.

Už minule jsme konstatovali, že vztahy mezi jeruzalémskými křesťany a těmi z pohanského prostředí nejspíš nebyly tak harmonické, jak se z Lukášova podání zdá. Pavel zřejmě Jakubovy podmínky strčil do šuplíku. Nebylo to pro něj téma. Představu o tehdejších rozporech si můžeme udělat například ve 2. kapitole listu Galatským, kde Pavel popisuje konflikt s apoštolem Petrem.

Rozpory mezi konzervativnějším Jeruzalémem a liberálnějším Pavlem jsou mezi řádky patné i jinde. V listu Římanům apoštol například letmo zmíní ty, kdo jsou slabší ve víře, a proto nejedí maso a dodržují stále dokola předepsané svátky (14,2). Pravděpodobně měl na mysli křesťany, kteří se řídili praxí jeruzalémského sboru nebo přímo příkladem Jakuba, bratra Páně.

Zajímavá je v této souvislosti zmínka o Jakubovi Spravedlivém z pera církevního historika Hegesippa z 2. století. Jakub prý nepil víno, nejedl maso, nestříhal se a neholil. Všechno jsou to znaky starozákonního nazírejství neboli zasvěcení se Hospodinu. Pavlovi, který byl doma v tehdejším globalizovaném světě, ne v provinčním Jeruzalémě, nejspíš tyhle zásady připadaly poněkud zastaralé

a ve vztahu ke spasení zbytečné.

Pavlovi samozřejmě rozumíme. Snažil se víru v Krista učinit atraktivní pro všechny, i pro ty, kdo dřív s judaismem nepřišli do styku. Díky jeho neúnavné činnosti, díky jeho schopnosti nově formulovat Ježíšův příběh a jeho důsledky pro celý svět, pokládáme se dnes za křesťany i my.

Ale přece jenom, nejsme k Jakubovi trochu nespravedliví? A neuniká nám něco podstatného z Ježíšova života? Vždyť Jakub byl jeho bratr a znal ho určitě nejlépe.

Něco nám napoví, jak Jakub zemřel. Z mimobiblických zdrojů víme, že byl z popudu velekněze jeruzalémského chrámu někdy kolem roku 62 po Kristu odsouzen k ukamenování. Velekněžský klan, který provozoval chrám, zároveň vybíral daně a se souhlasem Říma v Judsku vládl. Na Jakuba měl spadeno už delší dobu, ale teprve v situaci, kdy zemřel římský místodržící a nový ještě nenastoupil, využil velekněz příležitosti a Jakuba se zbavil.

Důvod? Nepochybně stejný jako v případě Jakubova bratra o třicet let dříve. Ježíš tenkrát velekněžskou kliku obvinil z toho, že z chrámu učinili „peleš lotrovskou“ neboli „doupě lupičů“ (Matouš 21,13). Namísto domu modliteb se chrám stal nesmlouvavým berňákem, bankovním trezorem, k němuž měli klíče právě jen velekněží, výnosným náboženským monopolem. A navíc, jedny velké jatky, kde se nepřetržitě prodávala a byla porážena obětní zvířata.

Není náhodou, že v Janově evangeliu (2,14-15) čteme o tom, jak Ježíš vyhnal z chrámu směnárníky a prodavače i s ovce a dobyt看em. Není náhodou, že není nikde zmínka, že by se při poslední večeři podávalo maso. Jen chleba a víno. Evangelisté se shodují, že pokud Ježíš maso jedl, pak pouze ryby.

Nebyl on snad také vegetarián, nebo přesněji pescetarián? Soudě podle toho, co se povídalo o Jakubovi Spravedlivém, Ježíšovu bratrovi, může na tom něco být.

Dokonce i apoštol Pavel, který měl za to, že odpírači masa jsou slabší ve víře, se v dopise Římanům najednou rozepíše o sténajícím tvorstvu, které se už nemůže dočkat až násilí a smrt jednou provždy zmizí ze světa:

Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů. Neboť tvorstvo bylo vydáno marnosti – ne vlastní vinou, nýbrž tím, kdo je marnosti vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích. Víme přece, že veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu (8,19-22).

A vůbec, neměli bychom se tedy jako křesťané masu raději vyhýbat? Z etických důvodů. V Božím království, o kterém mluvil Ježíš a které vyhlížel i Pavel, násilí v jakékoli podobě přece nebude mít místo. Tak proč s tím nezačít už dnes?

Dřív než se pokusíme najít odpověď, zalistujeme ještě trochu v Bibli. Co třeba jak se k otázce jídla staví starozákonní autoři? Potom se přidáme k Ježíšovým učedníkům a staneme se svědky jeho dvou happeningů. Tak zase příště.

Máte nějaký postřeh, dotaz nebo poznámku? Napište na facebook Sítě víry!

PeČ

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)